

- Sp. 8. Kan vandet ikke presses bort av torven, centrifugeres bort eller drives væk ved kunstig varme?
- Sv. Kun en del av vandet kan presses eller centrifugeres bort, og det falder meget kostbart; da der maa lufttørkning eller kunstig tørkning til efterpaa er denne tørkemetode økonomisk umulig. Det samme gjælder tørkning ved kunstig varme. Regner man at den raa torv indeholder 80 pct. vand, og man vil ha fugtigheden bragt ned til 20 pct., maa der til tørkning av 100 kg. tør torv derav brukes $37\frac{1}{2}$ kg. for at skaffe den fornødne varme, men samtidig er det hertil fornødne arbeide dyrere end det der fordres ved lufttørkning.
- Sp. 9. Naar det gjælder at skaffe bort vandet av torven, hvorfor tilsettes der da vand ved tilberedning av klods- og formtorv?
- Sv. For at lette bearbeidelsen og skaffe en tæt torv.
Under tørkningen fæster smaadelene sig langt fastere til hinanden end i stiktorven, og tørkningen av eltetorven foregaar trods vandet hurtigere og fuldstændigere end tilfældet er med stiktorv.
- Sp. 10. Vilde det ikke være rigtig at utdrive al fugtighet av torven?
- Sv. Et fuldstændig vandfrit brændsel er naturligvis at foretrække, men ved lufttørkning naaes under de gunstigste omstændigheter neppe lavere vandgehalt end 15 pct. At anvende kunstig tørkning for at befri torven fra mer fugtighet lønner sig ikke, især da kunstig tørket torv igjen insuger fugtigheten av luften. En del av vandet er desuten saaledes forbundet med torven, at det slet ikke lar sig utdrive.
- Sp. 11. Naar tørkningen udelukkende foregaar i fri luft, er da ikke selve torvtilvirkningen fuldstændig avhengig av veiret, og hender det ikke, at en vaat sommer helt hindrer produktionen av tør torv?
- Sv. Her tillands er sommertiden altid saa pas tør, at mesteparten av produktionen kan bli tør, hvis man er paapasselig. Den nyere arbeidsmetode, hvorved tørkningen foregaar paa fast mark istedenfor paa myr, gir ogsaa meget større sikkerhet i saa henseende og har blandt andet forøket den aarlige arbeidstid med mindst 50 pct., idet tilvirkningen kan begynde flere uker tidligere og fortsættes flere uker længer end ved den ældre metode.

ROVDRIFT PAA BRÆNDTORVMYRENE

AV LANDBRUKSKONSULENT BJANES

I DE LANGS KYSTEN hyppig forekommende brændtorvmyrer har de skogløse kystdistrikter en udmerket erstatning for vedskogen, og myrene der burde derfor behandles med samme forsigtighet og omtanke

som den, man nu mer og mer begynder at utvise likeoverfor skogen. Desværre er dette saa langt fra tilfældet, som der paa mange steder drives den rene rovdrift under avvirkningen av disse myrer. Jeg har saaledes i Romsdals amt flere steder iagttat en avvirkningsmaate, som siges at være ganske almindelig paa myrer med daarlig avløp, og som praktiseres paa følgende maate: Myreieren søker sig et sted, hvor der er god brændtorv, og stikker der saa meget som han trænger for vinteren, hvorved der dannes et firkantet hul i myren. Naar han næste aar skal begynde igjen, er torvgraven fra ifjor fuld av vand, og han tar derfor op en ny ved siden av, saaledes at der blir staaende en ca. 1 m. tyk torvvæg mellem begge som dæmning for det i den gamle grav staaende vand. Finder han saa, efter en tid at ha holdt sig paa et sted, bedre torv et andet sted, saa flytter han uten betænking dit. Paa denne maate blir store partier av myren ødelagt uten at kunne komme til nytte som brændmateriale; myren blir efter en tids saadan behandling ganske umulig for eventuel senere maskindrift, og bunden efter avtorvningen paa grund av de gjenstaaende banker yderst besværlig at dyrke. Værst er forholdet, hvor myren eies av flere og som det hyppig er tilfældet er utskiftet i en mængde smaaparceller, som hver for sig drives efter den ovenfor omtalte metode. Der er det ogsaa omtrentlig ugjørlig at faa en bedre driftsmaate indført, idet denne er betinget av, at eierne slutter sig sammen til fælles avvirkning fra en og samme kant av myren. Derfor er det efter min mening en feil, at brændtorvmyrene *utskiftes*. Der hvor fællesskap hersker, bør det tvertimot opretholdes, og en rationel avvirkningsplan anordnes av utskiftningsvæsenet, hvis funktionærer under alle omstændigheter bør ha like saa god greie paa myr, og i brændtorvdistriktene brændtorvmyr specielt, som paa anden slags jord. Spørsmålet er av ikke ringe betydning for mange av vore brændtorvdistrikter, og jeg tillater mig at henlede utskiftningsvæsenets opmerksomhet paa det i forvissningen om, at noget maa der kunne gjøres for at hindre den her beskrevne ødelæggende rovdrift av de værdifulde brændtorvmyrer.

BRÆNDTORVDRIFT TIL HUSBEHOV

BEARBEIDET I UTDRAG EFTER ALLAN REUTER
FINSKA MOSSKULTURFÖRENINGENS ÅRSBOK 1915

MANGEN GAARDBRUKER, han kan være skogeier eller ikke, har nu, da brændselpriserne er saa høie, ønsket at skaffe sig et billigere brændsel for sit eget behov. Har han ved, sælger han helst alt hvad han kan avse og anvender heller et mindre kostbart brændsel i sit eget hjem. Men hvorfra skal han faa dette? Der er ikke faa gaardbrukere, som i nærheten av sin gaard har en eller anden myr. De grunde,